

Granskning av kommunstyrelsens och nämndernas beslutsorganisation

Storumans kommun

April 2023

Jonathan Melkko - revisionskonsult

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet.

Kommunstyrelse och nämnder ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Kommunrevisionen har beslutat att - inom ramen för grundläggande granskning - genomföra en riktad granskning mot området beslutsorganisation.

Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att ge revisionen ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Hanterar kommunstyrelse och nämnder sin beslutsorganisation på ett ändamålsenligt sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen sker utifrån ett standardiserat granskningsprogram som består av 7 kontrollområden.

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 samt 6:37-40.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive kontrollområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

1. Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Delegationsordning	a) Har styrelsen delegerat ärenden till annan beslutsfattare?	Grön	Ja.
	b) Är delegationsordning aktuell, dvs. har den reviderats under granskningsperioden?	Grön	Ja, senast reviderad 2021-12-12 § 195. Finns även en ny delegationsordning för mandatperiod 2023-2026 (§26/23).
	c) Är utsedda delegater behöriga att fatta beslut på styrelsens uppdrag?	Grön	Ja.
2. Rapportering av delegationsbeslut	a) Har styrelsen preciserat formerna för återanmälan av fattade delegationsbeslut?	Grön	En skriftlig sammanställning (delegationsprotokoll alt. delegationslista) över delegationsbeslut ska lämnas till kommunsekreteraren månadsvis. Återrapportering sker genom att skriftlig sammanställning finns fysiskt tillgängliga på sammanträdet. Planer finns på att framgent publicera dessa digitalt som med övriga möteshandlingar.
	b) Har styrelsen under granskningsperioden fått redovisning av fattade delegationsbeslut?	Grön	Delegationsbeslut är en stående punkt under respektive sammanträde. Där redovisas inom vilket område delegationsbeslutet avser samt beslutsdatum.
	c) För beslut som ej ska anmälas till styrelse, har styrelsen under perioden prövat om rutin för att tillkännage dessa beslut är tillförlitlig?	Grå	E/T. Av styrelsens delegationsordning framgår att samtliga delegationsbeslut ska anmälas till styrelsen.
3. Utvärdering av beslutsorganisation	a) Tillämpar styrelsen en rutin att årligen utvärdera sin beslutsorganisation?	Gul	Årlig uppföljning inom området sker genom att ett av riskområdena/kontrollmomenten inom internkontrollplanen omfattar delegation och att delegationsordningen följs. Däremot sker ingen utvärdering av befintlig beslutsorganisation.

2. Fritids-, kultur- och utbildningsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Delegationsordning	a) Har nämnden delegerat ärenden till annan beslutsfattare?	Grön	Ja.
	b) Är delegationsordning aktuell, dvs. har den reviderats under granskningsperioden?	Röd	Nej, senast reviderad 2019-03-18 § 33. Finns en ny delegationsordning för mandatperiod 2023-2026 (§11/23).
	c) Är utsedda delegater behöriga att fatta beslut på nämndens uppdrag?	Grön	Ja.
2. Rapportering av delegationsbeslut	a) Har nämnden preciserat formerna för återanmälan av fattade delegationsbeslut?	Grön	Ja, sker genom överlämnande av protokoll eller anmälan till nämndens nästa sammanträde.
	b) Har nämnden under granskningsperioden fått redovisning av fattade delegationsbeslut?	Grön	Delegationsbeslut är en stående punkt under respektive sammanträde. Där redovisas inom vilket område delegationsbeslutet avser samt beslutsdatum.
	c) För beslut som ej ska anmälas till nämnd, har nämnden under perioden prövat om rutin för att tillkännage dessa beslut är tillförlitlig?	Röd	Av del.ordning 2019-2022 framgår att beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap. d.v.s. laglighetsprövning enligt kommunallagen. Vi har inte tagit del av underlag som visar på att nämnden under perioden prövat rutin för beslut som ej ska anmälas till nämnd.
3. Utvärdering av beslutsorganisation	a) Tillämpar nämnden en rutin att årligen utvärdera sin beslutsorganisation?	Gul	Årlig uppföljning inom området sker genom att ett av riskområdena/kontrollmomenten inom internkontrollplanen omfattar delegation och att delegationsordningen följs. Däremot sker ingen utvärdering av befintlig beslutsorganisation.

3. Omsorgsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Delegationsordning	a) Har nämnden delegerat ärenden till annan beslutsfattare?	Grön	Ja.
	b) Är delegationsordning aktuell, dvs. har den reviderats under granskningsperioden?	Grön	Delegationsordning fastställs årligen av nämnden, senast 2021-12-08 samt 2022-12-07.
	c) Är utsedda delegater behöriga att fatta beslut på nämndens uppdrag?	Grön	Ja.
2. Rapportering av delegationsbeslut	a) Har nämnden preciserat formerna för återanmälan av fattade delegationsbeslut?	Grön	Delegationsordningen beskriver att samtliga beslut som fattas med stöd av delegering skall enligt 7 kap 8 § i kommunallagen anmälas till nämnden.
	b) Har nämnden under granskningsperioden fått redovisning av fattade delegationsbeslut?	Gul	Delegationsbeslut är en stående punkt under respektive sammanträde. Vi noterar att endast beslutsdelegat redovisas, inte vad själva beslutet omfattade, när det togs etc.
	c) För beslut som ej ska anmälas till nämnd, har nämnden under perioden prövat om rutin för att tillkännage dessa beslut är tillförlitlig?	Grå	E/T. Av delegationsordning framgår att samtliga delegationsbeslut ska anmälas till nämnden.
3. Utvärdering av beslutsorganisation	a) Tillämpar nämnden en rutin att årligen utvärdera sin beslutsorganisation?	Gul	Årlig uppföljning inom området sker genom att ett av riskområdena/kontrollmomenten inom internkontrollplanen omfattar delegation och att delegationsordningen följs. Däremot sker ingen utvärdering av befintlig beslutsorganisation.

4. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Delegationsordning	a) Har nämnden delegerat ärenden till annan beslutsfattare?	Grön	Ja.
	b) Är delegationsordning aktuell, dvs. har den reviderats under granskningsperioden?	Grön	Ja, senast antagen 2021-12-15 § 163.
	c) Är utsedda delegater behöriga att fatta beslut på nämndens uppdrag?	Gul	Dock framgår två delegater (förvaltningschef samt miljöinspektör/nämndsekreterare) för flertalet delegationsbeslut. Detta menar vi bör ses över och revideras utifrån att det inte kan finnas två delegater för ett beslut, förutsatt att det inte syftas på ett utskott där flera förtroendevalda återfinns, vilket inte är fallet. Om det avses ordinarie delegat och ersättare bör så tydliggöras.
2. Rapportering av delegationsbeslut	a) Har nämnden preciserat formerna för återanmälan av fattade delegationsbeslut?	Grön	Enligt delegationsordningen ska beslut som fattas med stöd av delegering från nämnden alltid anmälas på nämndens nästa sammanträde.
	b) Har nämnden under granskningsperioden fått redovisning av fattade delegationsbeslut?	Grön	Delegationsbeslut är en stående punkt under respektive sammanträde. Lista över delegationsbeslut ur förvaltningens ärendehanteringssystem redovisas för aktuell period.
	c) För beslut som ej ska anmälas till nämnd, har nämnden under perioden prövat om rutin för att tillkännage dessa beslut är tillförlitlig?	Grå	E/T. Av delegationsordning framgår att samtliga delegationsbeslut ska anmälas till nämnden.
3. Utvärdering av beslutsorganisation	a) Tillämpar nämnden en rutin att årligen utvärdera sin beslutsorganisation?	Gul	Årlig uppföljning inom området sker genom att ett av riskområdena/kontrollmomenten inom internkontrollplanen omfattar delegation och att delegationsordningen följs. Däremot sker ingen utvärdering av befintlig beslutsorganisation. Av företrädare från nämnden framhålls att förslag på åtgärder lämnas om behov av sådana noterats.

Sammanfattande revisionell bedömning

Revisionsobjekt	Bedömning		Kommentar
	Ändamåls- enlighet <i>Baseras på revisionsfråga 1c, 2a</i>	Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a-b, 2b-c, 3a</i>	
Kommunstyrelsen	Grön	Grön	<i>Kommunstyrelsen hanterar sin beslutsorganisation på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskat område bedöms vara tillräcklig.</i>
Fritids-, kultur- och utbildningsnämnden	Grön	Gul	<i>Nämnden hanterar sin beslutsorganisation på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskat område bedöms vara delvis tillräcklig.</i>
Omsorgsnämnden	Grön	Gul	<i>Nämnden hanterar sin beslutsorganisation på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskat område bedöms vara delvis tillräcklig.</i>
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	Grön	Grön	<i>Nämnden hanterar sin beslutsorganisation på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskat område bedöms vara tillräcklig.</i>

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Fritids-, kultur- och utbildningsnämnden bör se över och åjourhålla sin delegationsordning löpande under mandatperioden.
- Omsorgsnämnden bör säkerställa att det vid redovisning av delegationsbeslut som minst även framgår vad delegationsbeslutet avsåg samt när beslutet togs.
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bör se över sin delegationsordning och revidera denna utifrån att det inte kan finnas två delegater för ett beslut (förutsatt att det inte syftas på ett utskott där flera förtroendevalda återfinns, vilket dock inte är fallet i nämndens delegationsordning). Om syftet med att ha två delegater på ett beslut är att en ska vara ordinarie delegat och den andra ersättare, så bör detta förtydligas.